

"ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД

УПФ „ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

София 1618, район Овча Купел, бул. Цар Борис III № 136В

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

"ПЕНСИОННОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"

31.12.2017 г.

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ”

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

Съдържание	Страница
1. Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	3
2. Отчет за финансовото състояние	4
3. Отчет за всеобхватния доход	5
4. Отчет за паричните потоци (пряк метод)	6
5. Пояснителни бележки към финансовия отчет	7

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

	2017 г.	2016 г.
Стойност на нетните активи в началото на периода, в т.ч.:	103 077	80 668
Индивидуални партии	102 946	80 543
Партиди на резерв за гарантиране на минимална доходност	131	125
Увеличение на стойността на нетните активи от:	38 196	33 326
Постъпления от осигурителни вноски,	20 344	17 287
- в т.ч. ласки	36	31
Прехвърлени средства от други универсални фондове	11 799	11 037
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ	13	0
Положителен доход от инвестиране на средствата на пенсионния фонд	6 040	5 002
Намаления на стойността на нетните активи от:	12 606	10 917
Средства за еднократно изплащане на осигурени лица	14	13
Средства изплатени на наследници на осигурени лица	151	154
Средства на осигурени лица, преминали в други универсални фондове	10 150	8 149
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО	427	1 008
Прехвърлени средства към пенсионния резерв	7	2
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество общо в т.ч. за:	1 857	1 591
Удържки от осигурителните вноски	865	778
Инвестиционна такса	992	813
Стойност на нетните активи в края на периода в т.ч.:	128 667	103 077
Индивидуални партии	128 530	102 946
Партиди на резерв за гарантиране на минимална доходност	137	131

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 09.02.2018 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 23.03.2018 г. и подписан от представляващия дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Илияна Игнатова

Изпълнителен директор:
Людмила Векова

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 26 март 2018 г.

“ЗАХАРИНОВА И ПАРТНЬОРИ” ООД
Одиторско дружество

„ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД
Одиторско дружество

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ”

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Раздели, групи, статии	Пояснителни бележки	Година, приключила на 31 декември	
		2017 г.	2016 г.
АКТИВИ			
А. ИНВЕСТИЦИИ			
1. Финансови активи, издадени в Р. България	13	79 062	70 139
1. Дялови ценни книжа	13.1	22 402	14 464
2. Дългови ценни книжа	13.2	56 660	55 675
II. Чуждестранни финансови активи		22 746	15 437
1. Дялови ценни книжа	13.3	15 038	10 430
2. Дългови ценни книжа	13.4	7 708	5 007
III. Банкови депозити	13.5	17 203	14 859
Общо: Раздел А		119 011	100 435
Б. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ	14	9 781	2 760
В. Текущи вземания		206	207
1. Съдебни вземания	15	206	207
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		128 998	103 402
ПАСИВИ			
А. Резерв за гарантиране на минимална доходност	16	137	131
Б. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
1. Задължения към осигурените лица	17	128 530	102 946
Общо: Раздел (А+Б)		128 667	103 077
В. ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
1. Задължения към Дружеството	18	172	168
2. Задължения свързани с инвестиции	18	2	2
3. Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	18	157	155
Общо: Раздел В		331	325
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В)		128 998	103 402

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 09.02.2018 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 23.03.2018 г. и представлява дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Илияна Игнатова

Изпълнителен директор:
Людмила Векова

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 26 март 2018 г.

“ЗАХАРИНОВА И ПАРТНЬОРИ” ООД
Одиторско дружество

„ЕКОВИС БУЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО” ООД
Одиторско дружество

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Раздели, групи, статии	Пояснителни бележки	Година, приключила на 31 декември	
		2017 г.	2016 г.
ПРИХОДИ			
I. Приходи от инвестиции			
1. От дивиденди	19	535	302
2. От лихви по банкови депозити и ценни книжи	20	1 887	1 603
3. От преоценка с ценни книжа	21	35 793	30 897
4. Други приходи	22	10	27
Всичко приходи		38 225	32 829
РАЗХОДИ			
I. Разходи за инвестиции			
1. От преоценка с ценни книжа	23	32 161	27 805
2. От комисионни на инвестиционни посредници	24	18	12
3. Разходи по операции с чуждестранна валута	25	1	-
4. Други разходи	26	5	10
Всичко разходи		32 185	27 827
II. Положителен резултат от инвестиции	27	6 040	5 002
III. Друг всеобхватен доход		-	-
IV. Общ всеобхватен доход		6 040	5 002

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата: 09.02.2018 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 23.03.2018 г. и подписан от представляващия дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Илияна Игнатова

Изпълнителен директор:
Людмила Векова

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:26.....март 2018 г.

“ЗАХАРИНОВА И ПАРТНЬОРИ” ООД
Одиторско дружество

„ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД
Одиторско дружество

"ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Наименование на паричните потоци	Година, приключила на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
А. Парични потоци от оперативна дейност		
1. Постъпления, свързани с осигурените лица	20 344	17 287
2. Плащания, свързани с осигурените лица	(165)	(167)
3. Постъпления от други пенсионни фондове	11 799	11 037
4. Плащания към други пенсионни фондове	(10 150)	(8 149)
5. Парични потоци от пенсионноосигурителното дружество	2	1
6. Парични потоци към пенсионно осигурителното дружество	(1 862)	(1 557)
7. Други парични потоци	2	-
8. Други парични потоци	(2)	-
Нетен паричен поток от оперативна дейност	19 968	18 452
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност		
1. Парични потоци от лихви	43	89
2. Парични потоци от лихви	(93)	(180)
3. Постъпления от сделки с инвестиции	9 913	9 367
4. Плащания от сделки с инвестиции	(22 398)	(31 380)
5. Други парични потоци	13	-
6. Други парични потоци	(425)	(952)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(12 947)	(23 056)
В. Изменение на паричните потоци през периода	7 021	(4 604)
Г. Парични средства в началото на периода	2 760	7 364
Д. Парични средства в края на периода	9 781	2 760

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 09.02.2018 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 23.03.2018 г. и подписан от представляващия дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Илияна Игнатова

Изпълнителен директор:
Людмила Векова

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:март 2018 г.

„ЗАХАРИНОВА И ПАРТНЬОРИ“ ООД
Одиторско дружество

„ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД
Одиторско дружество

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Описание на дейността и управление на фонда

Настоящото описание на дейността на Универсален пенсионен фонд (УПФ) "Пенсионноосигурителен институт" представлява обща информация. Подробна информация е представена в осигурителните договори и Правилника за организацията и дейността на фонда. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" е самостоятелно юридическо лице, вписано в СГС на 16.09.2008 г., ф.д № 638/2008 г. с единен идентификационен код по БУЛСТАТ 1755541. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" (Фонда) функционира на база на одобрен от Управление "Осигурителен надзор" при Комисията за финансов надзор (КФН) Правилник за организацията и дейността на фонда.

Фондът е създаден за неопределен срок. Той не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява и представлява. Фондът няма служители.

Съгласно решение на КФН №1098-УПФ/25.08.2008 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" се управлява и представлява от "Пенсионноосигурителен институт" АД. "Пенсионноосигурителен институт" АД е самостоятелно юридическо лице, вписано в търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията на 24.04.2008 г. с единен идентификационен код 200098313, с лицензия за извършване на дейност по допълнителното пенсионно осигуряване № 03-ПОД/28.02.2008 г.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд обхваща лицата, родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени по част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Това е дейност по набирането на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Вноските в полза на осигуряваните лица във Фонда са за сметка на осигурителите и осигурените лица. Размерът на осигурителните вноски и разпределението на вноските между осигурителите и осигурените лица се определя ежегодно със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване. Осигурителните вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП) и се превеждат във Фонда по ред и начин, определени в КСО. Взаимоотношенията между НАП и "Пенсионноосигурителен институт" АД се уреждат с договор.

Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ се извършва въз основа на договор, сключен между Фонда и осигурените лица за участие във Фонда - при избор на универсален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществени по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор. Покритите рискове са старост и смърт. Осигурителните договори да безсрочни.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

1.при прехвърляне на средствата, въз основа на подадено заявление от осигуреното лице за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида и сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество, при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и на Глава девета от Правилника;

2.при прехвърляне на средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на пенсионната система въз основа на подадено заявление за

промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване;

3. при смърт на осигуреното лице след представяне на смъртен акт;

4. при сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;

5. при еднократно изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице, което е придобило право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, когато изчисленият месечен размер към датата на отпускането ѝ е по-малък от 20 на сто от размера на социалната пенсия за старост по Част първа на КСО към същата дата;

6. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в универсалния пенсионен фонд в пенсионните схеми на Европейския съюз и в пенсионните схеми на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка съгласно разпоредбите на чл. 343а - 343д от КСО.

Осигуряването в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ дава правото на лична пожизнена пенсия, която се получава отделно и независимо от пенсията от Държавно обществено осигуряване по Част първа на КСО и от допълнителната доброволна пенсия по реда на Част Втора, дял Втори от КСО.

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-3 от КСО.

1.1. Осигуряването във Фонда дава право на:

- Допълнителна пожизнена пенсия за старост при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО или пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-3 от КСО;
- еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починал осигурен или на пенсионер на Фонда при условията и по реда на част втора от КСО и Правилника за организацията и дейността на Фонда.

1.2. Инвестиране на средствата на Фонда

Основна цел на инвестиционната политика на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" е запазване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите и увеличаване на тези средства в реално изражение, чрез дългосрочно формиране на капитал и доход от управлението на активите и постигане на доходност от инвестициите над средната за пазара, при обосновано и относително ниско поемане на риск.

Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на Фонда, се разпределя по индивидуалните партиди на осигурените лица пропорционално на техния дял в масата на активите на Фонда, в съответствие с изискванията на закона.

1.3. Осигурителни плащания

Размерът на допълнителните пожизнени пенсии за старост, отпускани и изплащани от Фонда, се изчисляват на база:

- натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице;
- биометричните таблици, одобрени от заместник-председателя на КФН;
- техническия лихвен процент, който се определя и изменя от Съвета на директорите на дружеството и се одобрява от заместник-председателя на КФН.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и промени в счетоводната политика

Основните счетоводни политики при изготвянето на финансови отчети на Фонда са оповестени по-долу. Тези политики са последователно прилагани, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на финансовите отчети

Годишният финансов отчет на УПФ „Пенсионноосигурителен институт” е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за 2016 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.2. Промени в счетоводната политика

2.2.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017 г.:

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС. Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност. Фонда категоризира тези промени като промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени с допълнителни категории съгласно изискванията на МСС 7.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС. Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

2.2.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС. Този стандарт заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи.

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) - Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС;

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС. Този стандарт заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква Фонда да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги.

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС. Този стандарт заменя указанията на МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоченни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите. Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

2.2.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството на Фонда, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) - Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС;

МСФО 12 “Оповестяване на дялови участия в други предприятия” - Пояснения относно обхвата на стандарта, в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС;

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;

МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС;

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;

МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) - Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;

КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;

КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС;

Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., все още не са приети от ЕС, свързани както следва с:

- МСФО 1 “Прилагане за първи път на МСФО”
- МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”.

2.2.4. Оценка на ефекта от прилагането на МСФО 9 и МСФО 15

Във връзка с прилагането за първи път от 1 януари 2018 г. на МСФО 9 *Финансови инструменти* и МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* ръководството на пенсионното дружество, съгласно свое решение от 28.12.2017 г. възложи на специално сформирани работни групи за всеки един от новите счетоводни стандарти да извършат анализ и изготвят предложение за евентуална прекласификация на финансовите активи на дружеството и управляваните от него фондове, както и да анализират отделните типове договори и правила за удържане на такси във отделните фондове и евентуалното ново третиране на тези договори.

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет ръководството на пенсионното дружество получи текущи доклади от двете работни групи, съгласно които е уверено, че не се очакват значими ефекти (количествени и качествени) от прилагането за пръв път на МСФО 9 и МСФО 15 поради силната регламентация (КСО и съответните Наредби) и регулация (КФН) на пенсионната дейност в страната.

3. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството на Фонда прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати. Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови

инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството на Фонда използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Обезценка на финансови активи

Ръководството на Фонда преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредита и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива и когато това събитие има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.1. Оценка на финансови активи

Финансовите активи в инвестиционния портфейл на УПФ ”Пенсионноосигурителен институт” представляват инвестирани парични средства в държавни ценни книжа, акции, акции на акционерни дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), дялове, издадени от Колективни Инвестиционни Схеми (КИС), чуждестранни ценни книжа и депозити.

При първоначалното придобиване на финансовите активи оценката се извършва по цена на придобиване, а при последващо оценяване - по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди, при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО, приети от ЕС.

Разликите от преоценените стойности на ценните книги се отразяват текущо като приходи или разходи. Всички притежавани от Фонда ценни книжа се класифицират като „държани за търгуване“ или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

След първоначално признаване всички финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по:

1. среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия:

1.1. ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата обявена в борсовия бюлетин цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";

1.2. ако не може да се определи цена по посочените по-горе начини, оценката се извършва по най-високата обявена в борсовия бюлетин цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за същия ден;

1.3. В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се

провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни;

1.4. При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:

- метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
- метод на нетната балансова стойност на активите;
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга.

Оценката на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване се извършва:

1. по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник - председателя за това;

2. в случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник- председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6-8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

1. среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т- 2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;

2. ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.;

3. ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви „а“ и „б“ и т. 13, букви „а“ и „б“ от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

1. последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;

2. ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;

3. при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Държавните ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане и падеж или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Вземания

Вземания, възникнали първоначално във Фонда, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен. Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите. Като текущи вземания са класифицирани вземанията в срок до 12 месеца от тяхното възникване. Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Банковите депозити, парите на каса и паричните средства по разплащателни сметки се оценяват както следва:

- банковите депозити – по номиналната им стойност и натрупаната лихва към датата, за която се отнася оценката;
- парите на каса – по номинална стойност;

- паричните средства – по номинална стойност.

4.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на Друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия;

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата;

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, съгласно чл. 193 от КСО, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички универсални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната доходност - което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност за формиране и използване на резервите се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

6. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в УПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по поминал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на УПФ от Пенсионноосигурителното дружество, УПФ начислява и изплаща на „Пенсионноосигурителен институт“ АД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4,25 %, удържана от всяка вноска (2016 г. - 4,50%);
- 0,85 % инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани (2016 г. - 0,90%).

7. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнително доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

8. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи обхващат вноските, отразени по индивидуалните партии на осигурените лица и дохода разпределен по тях . В отчета за финансовото състояние нетните активи се отчитат като:

А. Инвестирани в:

1. Дялови ценни книжа - в тази група се отчитат притежаваните от Фонда акции и права, както и дялове на колективни инвестиционни схеми и акции на дружества със специална инвестиционна цел.

2. Дългови ценни книжа - в тази група се отчитат притежаваните от Фонда ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, ипотечни облигации, общински облигации и хеджиращи инструменти. През отчетния период в тази група са отчетени ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, както и дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от страни-членки в ЕС.

3. Банкови депозити - приходите от лихви по банковите депозити се начисляват текущо. През 2017 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" по отношение на депозитите се придържа към диверсификация на портфейла с оглед на намаляване степента на риска в условията на финансова криза и едновременно с това – постигане на максимална доходност от този финансов инструмент.

Б. Парични средства по разплащателни сметки

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови разплащателни сметки, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

В. Текущи вземания

Като текущи вземания се класифицират вземанията в срок до 12 месеца от тяхното възникване. Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

9. Нетекущи задължения

Нетекущите задължения на Фонда към 31.12.2017 г. са формирани изцяло от задълженията към осигурените лица – 128 530 хил. лева спрямо 2016 г. - 102 946 хил. лева.

10. Текущи задължения

Текущите задължения на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към дружеството са във връзка с начислени такси от вноските на осигурените лица и инвестиционна такса. Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключените пенсионни договори. Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите, съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране. Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от

"Пенсионноосигурителен институт" АД, Фондът начислява и изплаща на Дружеството следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4,25%, удържана от всяка вноска;
- инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани – 0,85%;

Към 31.12.2017 г. текущите задължения на УПФ към пенсионното дружество са за такси и възлизат на 172 хил. лева, спрямо 168 хил. лева за 2016 г.

11. Приходи

Основните приходи на пенсионния фонд са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в увеличение или намаление на дохода в момента на възникване на правото за получаване на плащането. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисление. Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти по справедлива цена, се отчитат като текущ приход или разход от преценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи.

12. Разходи

Разходи в отчета за доходите от инвестиции се признават от момента на тяхното възникване.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

13. Инвестиции

№ по ред	Активи	Изменение на балансовата стойност		Начислен доход за периода <i>хил. лева</i>
		31.12.2017 г.	31.12.2016 г.	
1	Български държавни ценни книжа	56 660	55 675	2 742
2	Акции, права и дялове, в т.ч.	22 402	14 464	1 799
2.1	<i>Акции и права</i>	<i>19 049</i>	<i>9 272</i>	<i>1 718</i>
2.2	<i>Акции и права на дружества със специална инвест. цел</i>	<i>3 802</i>	<i>2 388</i>	<i>-</i>
2.3	<i>Акции и дялове на колект.инвест.схеми</i>	<i>3 353</i>	<i>2 804</i>	<i>81</i>
3.	Чуждестранни финансови активи	22 746	15 437	1 130
3.1.	<i>Дългови ценни книжа</i>	<i>7 708</i>	<i>5 007</i>	<i>394</i>
3.2.	<i>Акции, права и дялове</i>	<i>15 038</i>	<i>10 430</i>	<i>736</i>
4	Банкови депозити	17 203	14 859	369
	<u>Общо инвестиции</u>	<u>119 011</u>	<u>100 435</u>	<u>6 040</u>
	<u>Сума на балансовите активи</u>	<u>128 998</u>	<u>103 402</u>	<u>-</u>

13.1. Дялови ценни книжа - акции, права и дялове в Р.България

Емитент	Брой издадени ЦК от емитента	Брой притежаван и ЦК	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хил. лв.
АЛТЕРКО АД	15 000 000	166 704	BGN	341
СПИДИ АД	5 377 619	19 060	BGN	802
БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД	6 582 860	57 768	BGN	292
ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ АД	5 000	18	BGN	455
ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ АД	1 928 000	4 149	BGN	1 115
СИРМА ГРУП ХОЛДИНГ АД	59 360 518	589 277	BGN	638
СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД	18 358 849	479 849	BGN	624
ЕНЕРГОРЕМОНТ ХОЛДИНГ АД	19 213 700	108 467	BGN	461
ЕЛАНА АГРОКРЕДИТ АД	18 902 402	534 935	BGN	711
ТРЕЙС ГРУП ХОЛД АД	24 200 000	157 177	BGN	719
МОНБАТ АД	39 000 000	79 077	BGN	817
АГРИЯ ГРУП ХОЛДИНГ АД	6 800 000	60 659	BGN	722
СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД	32 905 009	137 976	BGN	1 035
БИЛБОРД АД	15 000 000	604 845	BGN	261
АЛБЕНА АД	4 273 126	21 947	BGN	1 361
АЛКОМЕТ АД	17 952 959	40 466	BGN	580
ЕЛХИМ ИСКРА АД	25 108 410	505 988	BGN	632
ЕМКА АД	21 505 776	293 131	BGN	953
ФАЗЕРЛЕС АД	515 000	14 420	BGN	505
КОРАДО-БЪЛГАРИЯ АД	13 168 614	105 750	BGN	725
М+С ХИДРАВЛИК АД	39 055 200	62 655	BGN	496
НЕОХИМ АД	2 654 358	8 078	BGN	435
ТОПЛИВО АД	5 416 829	134 404	BGN	565
МОНБАТ АД	39 000 000	1 131 000	BGN	2
ФНИ БЪЛГАРИЯ АДСИЦ	20 150 000	656 390	BGN	1 457
АКТИВ ПРОПЪРТИС АДСИЦ	2 192 011	35 457	BGN	202
АДВАНС ТЕРАФОНД АДСИЦ	85 110 091	737 642	BGN	1 613
ФЕЕИ АДСИЦ	4 454 126	10 000	BGN	2
СОФАРМА ИМОТИ АДСИЦ	20 103 965	81 742	BGN	528
ДФ Адванс Възможности в Нова Европа	1 754 997	299584,5372	EUR	613
ДФ ЕЛАНА ФОНД СВОБОДНИ ПАРИ	135 152	14017,3574	BGN	2 201
ДФ АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА	3 899 928	698770,5736	EUR	538
				22 402

13.2. Дългови ценни книжа

№ по ред	Емисия	Брой притежавани ЦК	Падеж	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хил лв.
1	BG2030014117	1 900 000	22.01.2019 г.	1 977
2	BG2030115112	1 479 930	04.02.2020 г.	1 554
3	BG2040008216	830 000	16.01.2018 г.	849
4	BG2040009214	695 000	28.01.2019 г.	749
5	BG2040010212	1 930 000	13.07.2020 г.	2 228
6	BG2040011210	1 249 099	19.07.2021 г.	1 501
7	BG2040012218	3 451 453	11.07.2022 г.	4 305
8	BG2040013216	4 463 244	09.07.2023 г.	5 490
9	BG2040014214	3 402 977	15.07.2024 г.	4 279
10	BG2040015211	334 971	14.07.2025 г.	404
11	BG2040112216	1 099 773	18.01.2019 г.	1 176
12	BG2040113214	2 910 922	16.01.2020 г.	3 172
13	BG2040114212	753 242.9	12.02.2021 г.	832
14	BG2040210218	3 011 978	19.09.2025 г.	4 186
15	BG2040403219	449 840.9	11.10.2018 г.	478
16	XS1083844503	3 911 660	03.09.2024 г.	4 549
17	XS1208855616	11 314 477	26.03.2022 г.	12 450
18	XS1208855889	2 542 579	26.03.2027 г.	2 930
19	XS1382693452	3 227 120	21.03.2023 г.	3 551
				56 660

13.3. Дялови ценни книжа - акции, права и дялове извън Р.България

Емитент	Брой издадени ЦК от емитента	Брой притежаван и ЦК	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хил лв.
SISF EURO BD C ACC	266 187 258	12 189.18	EUR	538
SISF ASIAN OPPORT EUR C ACC	388 396 921	31 604.75	EUR	1 291
EUROBANK I (LF) EGUITY EMERGIG	4 380 537	66 7091.7	EUR	1 182
SISF EUROPEAN DIV MAX C ACC	42 496 215	2 884.93	EUR	692
SISF QEP GLOBAL QUALITY C ACC	107 185 423	1 968.61	EUR	770
SISF FRONTIER MARKETS EURC ACC	740 576 871	1 519.37	EUR	469
SISF GLOBAL GOLD EUR H C ACC	2 175 596	8 799.46	EUR	1 506
ISHARES CORE DAX UCITS ETF	73 900 000	8 000	EUR	1 758
ISHARES FOOD&BEVERAGE ETF(DE)	3 200 000	9 500	EUR	1 241
ISHARES HEALTCARE ETF(DE)	7 500 000	7 000	EUR	986
DEKA EURO STOXX 50 UCITS ETF	36 900 000	20 000	EUR	1 378
AMUNDI ETF MSCI NORDIC	700 900	2 000	EUR	1 399
POWERSHARES EQQQ NASDAG ETF	12 400 000	1 000	EUR	255
SOURCE STOXX600 OPTM OIL&GAS	228 800	4 500	EUR	1 573
				15 038

13.4. Дългови ценни книжа извън Р. България

Емисия	Брой притежавани ЦК	Падеж	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хил. лева
XS1129788524	3 550 000	28.10.2024 г.	7 708

13.5. Банкови депозити

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Банкови депозити в лева и евро	17 203	14 859
	17 203	14 859

Име на банката	Главница в лева	Натрупана лихва в лева	Обща стойност в лева
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	2 015 000	7 556	2 022 556
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	4 250 000	1 488	4 251 488
СИБАНК АД	4 000 000	60 178	4 060 178
ПРОКРЕДИТ БАНК	5 000 000	19 375	5 019 375
SG ЕКСПРЕСБАНК АД	1 842 343	6 991	1 849 334
	17 107 343	95 587	17 202 930

14. Парични средства по разплащателни сметки

Паричните средства на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към 31.12.2017 г. са в банката попечител - Райфайзенбанк България ЕАД.

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Разплащателни сметки в лева и евро	9 781	2 760
	9 781	2 760

15. Съдебни вземания

Сумата от 206 хил. лева представлява предплатен аванс (задатък) за покупка на недвижим имот в размер на 200 хил. лева. и 6 хил. лева неустойка. През 2017 г. пенсионното дружество, управляващо УПФ е изпратило покана като изявление за разваляне на договора съгласно разпоредбите на ЗЗД поради виновно неизпълнение на отсрещната страна и покана за възстановяване на задатъка и след като сумата не е възстановена, е заведено гражданско дело за възстановяване на платения задатък заедно с дължимата неустойка, съгласно анекса към предварителния договор.

16. Резерв за гарантиране на минимална доходност

През 2011 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" постигна доходност, по-висока от средната за този вид ФДПО. Бе заделен резерв за гарантиране на минимална доходност по чл.193, ал.7. от КСО, като стойността му ежедневно се преоценява. Към 31.12.2017 г. неговият размер е 137 хил. лева.

Минималната доходност се определя от регулаторния орган в страната – КФН на база на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответни вид за предходните 24 месеца, съгласно Наредба на КФН.

17. Нетекущи пасиви

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Задължения към осигурените лица	128 530	102 946

18. Текущи пасиви

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Задължения към ПОД	172	168
Задължения свързани с инвестиции	2	2
Текущи задължения за превод на променили осигуряваното си лица	157	155
	331	325

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

19. Приходи от дивиденди

УПФ "Пенсионноосигурителен институт" отчита приходи от дивиденди от дружества, в които фонда има акционерно участие в размер на 535 хил. лева за 2017 г. и 302 хил. лева за 2016 г.

20. Приходи от лихви по банкови депозити и ценни книги

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Приходи от лихви по банкови депозити и по разплащ. сметки	82	104
Приходи от лихви по ценни книги	1 805	1 499
	1 887	1 603

21. Приходи от преценка на ценни книжа

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
ДЦК	5 335	5 910
Акции, права и дялове	30 458	24 987
	35 793	30 897

22. Други приходи

През 2017 г. в УПФ "Пенсионноосигурителен институт" са отчетени приходи от операции, свързани с финансови активи в размер на 1 хил. лева (2016 г. - 20 хил. лева) и 9 хил. лева приходи от начислени неустойки по договор за покупка на имот (2016 г. - 7 хил. лева).

23. Разходи за преценка на ценни книжа

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
ДЦК	4 003	4 963
Акции, права и дялове	28 158	22 842
	32 161	27 805

24. Разходи за комисионни на инвестиционни посредници

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Разходи за комисионни	18	12

25. Разходи от операции с чуждестранна валута

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Разходи от операции с чужд. валута	1	-

26. Други разходи

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Други разходи, свързани с операции с финансови активи	5	10

27. Положителен резултат от инвестиции

<i>в хил. лева</i>	За годината, завършваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Резултат от инвестиции	6 040	5 002

28. Паричен поток

Движението на паричните средства, както и началното и крайно салдо по паричните сметки са показани в отчета за паричните потоци на стр. 6.

29. Свързани лица

Фондът е начислил такси в полза на пенсионноосигурителното дружество в размер на 1 857 хил. лева за 2017 г., съответно 1 591 хил. лева за 2016 г. Разчетите между Фонда и пенсионното дружество към 31.12.2017 г. са в размер на 172 хил. лева (2016 г. – 168 хил. лева).

Към края на 2017 г. ключовия управленски персонал на пенсионноосигурителното дружество разполага с индивидуални партии във Фонда в качеството им на осигурени лица.

30. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

31. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искиове. През 2017 г. Фонда е завел гражданско дело, описано в т.15 от настоящия финансов отчет.

32. Други оповестявания

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет пенсионното дружество не е получило информация от НАП за всички дължими суми за 2016 г. и 2017 г. по осигурителните партии на осигурените лица в този фонд. Поради това средствата по индивидуалните партии на осигурените се отчитат на база на ефективно получените плащания от НАП. Съответно доколкото дължимите от осигурените лица суми за такси към пенсионното дружество не могат да бъдат надеждно оценени, същите не са признати във финансовия отчет за 2017 г. Получените, дължими плащания от НАП за 2016 г. са признати през 2017 г.

33. Събития след датата на баланса

През м.12.2017 г. фондът е сключил предварителен договор за учредяване право на строеж с „Кайлъка Ресурс“ АД в размер на 5 млн. лева върху недвижим поземлен имот с площ от 13 152 кв. м. На 10.01.2018 г. е сключен окончателен договор, с който на Фонда е учредено право да построи и въведе в експлоатация автосервиз, състоящ се от сгради с обща застроена площ 5 872 кв. м. и обща разгъната застроена площ 6 503 кв.м.. Съгласно сключения за тази сделка предварителен договор от 01.12.2017 г. „Кайлъка Ресурс“ АД се е съгласил да поеме финансов ангажимент за

ежемесечно заплащане на доход от имота – уговорената гарантирана минимална възвращаемост в края на всяка година спрямо постигнатата средногеометрична доходност от Фонда за предходния 60-месечен период, която ще важи за всяка следваща календарна година. Тази гарантирана възвращаемост, съгласно допълнително споразумение е дължима от датата на окончателния договор – 10.01.2018 г.

От началото на 2018 г. във връзка с чл. 201 от КСО таксите, удържани от осигурените лица са в размер на:

- 4 % - удържана от всяка вноса
- 0,80 % инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани

34. Политика на ръководството по отношение на риска

Структури отговарящи за управлението на риска

Дейностите по идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейлите се осъществяват от:

- **Комитет по управление на риска**
Комитетът по управление на риска се състои от Изпълнителен директор, Инвестиционен консултант и Мениджър по управление на риска;
- **Специализирана служба „Вътрешен контрол”** във връзка с периодични проверки на системата за наблюдение, измерване и управление на риска;
- **Съвет на директорите**

Функции на структурите отговарящи за управлението на риска

Съветът на директорите разглежда предоставената му информация от Комитета по управление на риска, Мениджъра по управление на риска и при необходимост взема съответните решения. Комитетът по управление на риска съблюдава и документира спазването на ограниченията за инвестиране, предвидени в Кодекса за социално осигуряване, Правилниците за организацията и дейността на фондовете и инвестиционната политика, при сключването на всяка сделка. Специализираната служба „Вътрешен контрол” следи дейността на системата за наблюдение, измерване и управление на риска и издава препоръки при установяване на допуснати нарушения на нормативните изисквания. При констатирани сериозни нарушения, докладва на Съвета на директорите на Дружеството, а когато това е предвидено в действащото законодателство, ръководителят на специализираната служба „Вътрешен контрол”, съгласувано с представляващите Дружеството, уведомява и Комисията за финансов надзор.

За измерването на различните видове се използват следните методи:

Лихвения риск се измерва чрез метода на модифицирана дюрация.

Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/n),
където:

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

Маколи Дюрация = $\Sigma [(Сегашна\ Стойност\ на\ Паричен\ Поток) i \times (Време\ до\ Настъпване\ на\ Паричен\ Поток) i] / Цена\ на\ Облигация$

където:

Y – доходност до падеж

n – брой лихвени плащания в година

i – брой периоди

Рискова премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и ДЦК със сходен падеж. Фондът анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Таблицата по-долу представя чувствителността към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи към 31 декември 2017 г.

в хил. лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент			
			Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства	9 781	-	-	-	-	-
Лихвоностни инвестиции	81 571	-	849	12 951	4 730	63 041
Нелихвоностни инвестиции	37 440	-	-	-	-	-
Общо активи	128 792	-	-	-	-	-

Валутения риск се измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от лев и евро, като процент от нетните активи на пенсионния фонд.

в хил. лева	2017 Лева	2017 Евро	2017 Общо
Активи			
Парични средства по разплащателни сметки	8 254	1 527	9 781
Банкови депозити	15 354	1 849	17 203
ДЦК	23 336	33 324	56 660
Акции и АДСИЦ	19 049	-	19 049
Чуждестранни ДЦК	-	7 708	7 708
Дялове в колективни инвестиционни схеми	2 201	16 189	18 390
Общо активи	68 194	60 597	128 791
Пасиви			
Задължения към Дружеството	172	-	172
Задължения към осигурените лица	128 530	-	128 530
Резерв за гарантиране на минимална доходност	137	-	137
Задължения за превеждане в НОИ	157	-	157
Други задължения	2	-	2
Общо пасив	128 998	-	128 998

Ценовият риск е свързан с инвестиции в акции, права, дялове се измерва чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена, чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;

- При невъзможност за прилагане на горните две, Фонда използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

* В-коэффициент е мярка за променливостта на величината на дохода или на стойността на една ценна книга, или на портфейл ценни книжа спрямо величината на дохода на цялостния пазар.

В хиляди лева	В-коэффициент (1г.) - 2017г.			
	спрямо SOFIX	спрямо BG40	спрямо BGTR30	спрямо BGREIT
Акции	0.39	0.61	0.51	
Дялове в колективни инвестиционни схеми	- *	- *	- *	
АДСИЦ секюритизиращи недвижими имоти				0.26

* оповестява се отделно

Кредитния риск е общо рискът от намаляване на стойността на финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти; насрещната страна по борсови и извънборсови сделки; както и държавите, в които те извършват дейност.

Дружеството разглежда три основни вида кредитен риск:

Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна във връзка със сключени с нея един или повече форуърдни валутни договори и/или договори за лихвен суап не може да надхвърля 5 на сто от нетните активи на фонда;

Сетълмент риск се измерва чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от нетните активи;

Инвестиционен кредитен риск е риска от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и други;

При управлението на кредитния риск от потенциалните контрагенти се изисква наличието на висок кредитен рейтинг.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингови агенции Мудис и Стандарт енд Пуърс, там където тези рейтинги са приложими:

В хиляди лева	2017 г.
Държавни ценни книжа (България) Рейтинг - Moody's (Baa2), Standard & Poor's (BBB-), Fitch (BBB)	56 660
Държавни ценни книжа (Румъния) Рейтинг - Moody's (Baa3), Standard & Poor's (BBB-)	7 708
Общо	64 368

Ликвидният риск се анализира на база историческите входящи и изходящи парични потоци.

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2017 г.

В хиляди лева	До 3 месеца	От 3 до 6 месеца	От 6 месеца до 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи									
Парични средства по разплащателни сметки	9 781	-	-	-	-	-	-	-	9 781
Банкови депозити	12 951	-	4 252	-	-	-	-	-	17 203
ДЦК	849	-	478	23 305	9 569	22 459	-	-	56 660
Акции и АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	-	19 049	19 049
Чуждестранни ДЦК	-	-	-	-	-	7 708	-	-	7 708
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	-	-	18 391	18 391
Други вземания	-	-	-	-	-	-	-	206	206
Общо активи	23 581	-	4 730	23 305	9 569	30 167	-	37 646	128 998
Пасиви									
Задължения към Дружеството	172	-	-	-	-	-	-	-	172
Други задължения	159	-	-	-	-	-	-	-	159
Общо пасиви	331	-	-	-	-	-	-	-	331

Фондът извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящите парични потоци.

През отчетния период Фонда няма отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения, не са ползвани външни източници за осигуряване на ликвидни средства, изпълнението на текущите задължения е било в срок.

Оперативният риск се измерва чрез качествени измерения, базирани на анализ на служителите, процесите, моделите и технологичната обезпеченост на Фонда.

Законовия риск се измерва чрез наблюдение всички рискове, свързани с промени в КСО и/или други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Политически риск е този, който произтича от появата на промени в политическото пространство които от своя страна могат да доведат до промени в инвестиционните условия, при които Фонда осъществява своята дейност.

“ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

УПФ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“

Финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.

Показатели за измерване на риска на портфейла като цяло:

Година	Номинална доходност	Стандартно отклонение на доходността	Коефициент на Шарп на годишна база
2013 г.	5.21%	1.46%	3.51
2014 г.	5.77%	1.92%	2.96
2015 г.	2.54%	1.97%	1.35
2016 г.	4.29%	1.86%	2.48
2017 г.	4.77%	1.27%	4.03

**Постигнатата номинална доходност* в процент при управление на активите на пенсионен фонд за определен период се изчислява като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на периода и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходния период се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния период.

**Стандартното отклонение* е статистическа мярка за разсейването на стойностите на една случайна величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност.

**Коефициентът на Шарп* е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност. Стойността на Коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.

Съставител:

Илияна Игнатова

Изпълнителен директор:

Людмила Векова

